

WYMAGANIA EDUKACYJNE - GEOGRAFIA KLASA 5

Ocena 1	Ocena 2	Ocena 3	Ocena 4	Ocena 5	Ocena 6
nie odczytuje treści mapy i nie posługuje się legendą	rozpoznaje pojedyncze znaki kartograficzne	odczytuje podstawowe informacje z legendy mapy i planu otoczenia	stosuje legendę i skalę do obliczania odległości, wskazuje elementy krajobrazu na mapie	analizuje treść map różnego typu i odnosi do obserwacji terenowych	interpretuje i porównuje treść map, wyciąga wnioski o środowisku geograficznym
nie rozpoznaje krajobrazów Polski	wskazuje pojedyncze krainy geograficzne na mapie	wymienia główne cechy wybranych krajobrazów i rozpoznaje je na ilustracjach, wskazuje na mapie	opisuje zróżnicowanie krajobrazów, tradycje i obiekty dziedzictwa kulturowego	analizuje zależności między składnikami krajobrazów i działalnością człowieka, ocenia zmiany w krajobrazie	dokonuje wieloaspektowej oceny krajobrazów, proponuje uzasadnione zmiany w ich zagospodarowaniu
nie wskazuje podstawowych elementów globusa	rozpoznaje pojedyncze kontynenty i oceany	wskazuje równik, bieguny, południk zerowy na globusie	wskazuje kontynenty, oceany i wielkie formy powierzchni Ziemi, wymienia trasy wypraw geograficznych	analizuje położenie kontynentów i oceanów względem równika i południków, omawia znaczenie odkryć geograficznych	interpretuje zależności między położeniem geograficznym, ukształtowaniem powierzchni a działalnością człowieka
nie rozpoznaje krajobrazów świata	wskazuje pojedyncze typy krajobrazów na ilustracjach	wymienia główne cechy wybranych krajobrazów i rozpoznaje rośliny oraz zwierzęta	opisuje cechy krajobrazów na podstawie map, filmów i klimatogramów, wskazuje sposoby gospodarowania ludzi	porównuje krajobrazy świata, analizuje zależności między warunkami klimatycznymi a życiem człowieka	ocenia krajobrazy, wyjaśnia zależności między strefowością i piętrowością a funkcjonowaniem środowiska
nie przejawia szacunku wobec środowiska	sporadycznie okazuje zainteresowanie przyrodą i kulturą	dostrzega potrzebę ochrony środowiska	stosuje zasady poszanowania przyrody i dziedzictwa w działaniach szkolnych	świadomie promuje postawę odpowiedzialności za środowisko i kulturę	angażuje się w działania na rzecz ochrony środowiska i propaguje wartości związane z poszanowaniem przyrody i kultury

WYMAGANIA EDUKACYJNE - GEOGRAFIA KLASA 6

Ocena 1	Ocena 2	Ocena 3	Ocena 4	Ocena 5	Ocena 6
Nie potrafi odczytać współrzędnych geograficznych.	Rozpoznaje elementy globusa, lecz nie potrafi poprawnie odczytać współrzędnych.	Podaje współrzędne wybranych punktów z dużymi błędami.	Poprawnie odczytuje współrzędne punktów na globusie i mapie.	Odczytuje współrzędne punktów na mapach w różnych skalach.	Samodzielnie interpretuje położenie obiektów na podstawie współrzędnych.
Nie potrafi wskazać punktu na mapie na podstawie współrzędnych.	Myli współrzędne lub wskazuje niewłaściwe miejsce.	Poprawnie wskazuje punkty tylko w pojedynczych przypadkach.	Wskazuje poprawnie punkty i obszary na mapach w różnych skalach.	Analizuje i porównuje położenie punktów w różnych skalach.	Samodzielnie wykorzystuje współrzędne do rozwiązywania zadań praktycznych.
Nie potrafi wyznaczyć współrzędnych w terenie.	Próbuje wyznaczyć współrzędne, lecz robi poważne błędy.	Wyznacza współrzędne punktów w terenie z pomocą mapy, ale nie zawsze poprawnie.	Poprawnie wyznacza współrzędne punktów za pomocą mapy lub GPS.	Porównuje dokładność wyznaczania współrzędnych różnymi metodami.	Ocenia przydatność wyznaczania współrzędnych w praktycznych sytuacjach.
Nie potrafi wskazać Europy na mapie.	Wskazuje kontynent, lecz myli granice i linię brzegową.	Podaje ogólne położenie Europy i niektóre granice.	Poprawnie opisuje granice i linię brzegową Europy.	Analizuje wpływ położenia Europy na kontakty z innymi kontynentami.	Samodzielnie ocenia znaczenie położenia Europy w rozwoju gospodarczym i politycznym.
Nie potrafi wskazać państw Europy na mapie.	Rozpoznaje tylko kilka państw, nie rozumie roli UE.	Wskazuje najważniejsze państwa, zna podstawowe informacje o UE.	Poprawnie wskazuje większość państw i wyjaśnia rolę UE w gospodarce.	Analizuje wpływ UE na przemiany społeczne i gospodarcze.	Samodzielnie ocenia znaczenie integracji europejskiej dla rozwoju kontynentu.
Nie potrafi wskazać głównych form ukształtowania powierzchni.	Rozpoznaje pojedyncze elementy ukształtowania.	Wymienia główne krainy geograficzne Europy.	Opisuje cechy ukształtowania powierzchni.	Analizuje związek między rzeźbą a działalnością człowieka.	Samodzielnie ocenia, jak ukształtowanie powierzchni wpływa na rozwój gospodarki.
Nie potrafi wyjaśnić przyczyn zjawisk wulkanicznych i sejsmicznych.	Wskazuje Islandię, lecz nie rozumie przyczyn wulkanizmu.	Podaje prosty związek między położeniem a zjawiskami.	Poprawnie wyjaśnia związek położenia Islandii z wulkanami i trzęsieniami ziemi.	Analizuje skutki zjawisk dla życia ludzi.	Ocenia zagrożenia i wskazuje sposoby wykorzystania zjawisk geotermalnych.
Nie zna stref klimatycznych Europy.	Podaje pojedyncze fakty o klimacie.	Wymienia główne strefy klimatyczne.	Wyjaśnia czynniki wpływające na klimat Europy.	Analizuje związek między klimatem a życiem i gospodarką.	Ocenia wpływ zmian klimatu na Europę.
Nie zna podstawowych danych o ludności.	Wskazuje nierównomierność zaludnienia bez	Podaje główne cechy rozmieszczenia ludności.	Wyjaśnia przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw.	Analizuje różnice w rozmieszczeniu ludności w różnych regionach.	Ocenia wyzwania związane ze starzeniem się społeczeństw i wskazuje

	wyjaśnienia przyczyn.				możliwe rozwiązania.
Nie potrafi wyjaśnić, czym jest migracja.	Wymienia pojedyncze skutki migracji.	Podaje przykłady konsekwencji migracji.	Poprawnie przedstawia skutki społeczno-ekonomiczne migracji.	Analizuje pozytywne i negatywne skutki migracji.	Ocenia wpływ migracji na rozwój Europy i formułuje własne wnioski.
Nie potrafi wskazać Londynu i Paryża na mapie.	Wskazuje miasta, ale nie zna ich cech.	Wymienia wybrane cechy Londynu i Paryża.	Porównuje główne cechy obu metropolii.	Analizuje podobieństwa i różnice w rozwoju miast.	Ocenia znaczenie obu metropolii w Europie i na świecie.
Nie zna rodzajów źródeł energii.	Wymienia przykłady źródeł energii.	Łączy źródła energii z warunkami przyrodniczymi.	Poprawnie wskazuje związki między środowiskiem a energetyką.	Analizuje różnice w wykorzystaniu energii w różnych krajach.	Ocenia przyszłość energetyki w Europie i proponuje własne rozwiązania.
Nie zna podstawowych informacji o gospodarce Francji.	Wskazuje pojedyncze gałęzie przemysłu.	Wymienia główne sektory przemysłu i usług.	Opisuje rolę nowoczesnego przemysłu i usług.	Analizuje wpływ usług i przemysłu na rozwój gospodarki Francji.	Ocenia znaczenie przemian gospodarczych Francji dla Europy.
Nie zna regionów turystycznych Europy Południowej.	Wymienia pojedyncze atrakcje turystyczne.	Podaje przykłady związku turystyki z warunkami przyrodniczymi.	Opisuje wpływ środowiska i kultury na rozwój turystyki.	Analizuje znaczenie turystyki dla gospodarki regionu.	Ocenia wpływ turystyki na środowisko i kulturę, wskazuje rozwiązania dla zrównoważonego rozwoju.
Nie zna podstawowych informacji o Niemczech.	Podaje pojedyncze fakty o przemyśle Niemiec.	Opisuje przemysł w Nadrenii.	Charakteryzuje przemiany w strukturze przemysłu.	Analizuje przyczyny przemian przemysłu.	Ocenia wpływ przemian przemysłu na gospodarkę Niemiec i Europy.
Nie zna walorów przyrodniczych i kulturowych sąsiadów Polski.	Podaje pojedyncze przykłady walorów.	Wymienia główne walory Litwy i Białorusi.	Poprawnie opisuje walory przyrodnicze i kulturowe.	Analizuje znaczenie walorów dla turystyki i gospodarki.	Ocenia rolę dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w relacjach międzynarodowych.
Nie zna atrakcji turystycznych Czech i Słowacji.	Wymienia pojedyncze atrakcje.	Podaje główne atrakcje turystyczne sąsiadów Polski.	Poprawnie opisuje walory turystyczne Czech i Słowacji.	Analizuje znaczenie turystyki dla gospodarki regionu.	Ocenia rozwój turystyki w Czechach i na Słowacji pod kątem ochrony środowiska.
Nie zna podstawowych faktów o Ukrainie.	Podaje pojedyncze informacje o problemach Ukrainy.	Wymienia główne problemy polityczne i społeczne.	Opisuje przyczyny i skutki problemów Ukrainy.	Analizuje wpływ sytuacji Ukrainy na region Europy Środkowo-Wschodniej.	Ocenia znaczenie relacji Ukrainy z Polską i UE dla przyszłości regionu.
Nie zna środowiska przyrodniczego Rosji.	Podaje pojedyncze informacje o środowisku.	Wymienia główne cechy środowiska przyrodniczego.	Opisuje zróżnicowanie środowiska Rosji.	Analizuje wpływ środowiska na gospodarkę i życie mieszkańców.	Ocenia znaczenie zasobów przyrodniczych Rosji w skali globalnej.
Nie zna sąsiadów	Wymienia niektóre	Podaje przykłady relacji	Opisuje różne aspekty	Analizuje znaczenie	Ocenia rolę dobrych relacji

Polski.	państwa sąsiadujące.	Polski z sąsiadami.	relacji (polityczne, gospodarcze, społeczne).	współpracy regionalnej.	sąsiedzkich dla rozwoju Polski i Europy.
Nie potrafi wyjaśnić znaczenia dobrych relacji.	Podaje pojedyncze przykłady współpracy.	Podaje proste uzasadnienie potrzeby dobrych relacji.	Wyjaśnia znaczenie współpracy sąsiedzkiej.	Analizuje korzyści i zagrożenia w relacjach międzynarodowych.	Ocenia znaczenie dobrych relacji sąsiedzkich i proponuje własne rozwiązania.

WYMAGANIA EDUKACYJNE - GEOGRAFIA KLASA 7

Ocena 1	Ocena 2	Ocena 3	Ocena 4	Ocena 5	Ocena 6
Nie potrafi wskazać Polski na mapie.	Wskazuje Polskę na mapie bez podawania szczegółów.	Wskazuje przebieg granic Polski oraz sąsiadów.	Określa położenie fizycznogeograficzne i polityczne Polski.	Wyjaśnia znaczenie położenia Polski na tle Europy.	Analizuje konsekwencje położenia Polski dla gospodarki, klimatu i relacji międzynarodowych.
Nie rozpoznaje podstawowych form terenu.	Wymienia wybrane formy terenu Polski.	Opisuje wpływ zlodowaceń na ukształtowanie powierzchni Polski.	Charakteryzuje rzeźbę Polski w kontekście ruchów górotwórczych.	Wyjaśnia procesy geologiczne kształtujące powierzchnię kraju.	Analizuje związki między rzeźbą a działalnością gospodarczą człowieka.
Nie zna elementów klimatu Polski.	Wymienia podstawowe elementy klimatu.	Charakteryzuje klimat Polski i długość okresu wegetacyjnego.	Wyjaśnia przejściowość klimatu Polski.	Analizuje wpływ klimatu na rolnictwo, transport i życie społeczne.	Interpretuje prognozy, mapy synoptyczne i zmiany klimatu Polski.
Nie potrafi wskazać Bałtyku na mapie.	Wskazuje Morze Bałtyckie na mapie.	Opisuje podstawowe cechy przyrodnicze Bałtyku.	Charakteryzuje przyczyny degradacji wód Bałtyku.	Wyjaśnia znaczenie Bałtyku dla gospodarki Polski.	Analizuje konsekwencje degradacji środowiska morskiego.
Nie potrafi wskazać rzek na mapie.	Wskazuje Wisłę i Odrę na mapie.	Opisuje przebieg głównych rzek Polski.	Charakteryzuje systemy rzeczne Wisły i Odry.	Wyjaśnia znaczenie rzek w rozwoju osadnictwa i gospodarki.	Analizuje związki między siecią rzeczną a działalnością gospodarczą i ekosystemami.
Nie rozróżnia typów gleb.	Wymienia wybrane typy gleb.	Opisuje główne typy gleb Polski i ich rozmieszczenie.	Określa przydatność rolniczą gleb.	Analizuje związek gleb z działalnością rolniczą.	Ocena wpływu użytkowania gleb na środowisko i gospodarkę.
Nie rozpoznaje podstawowych danych demograficznych.	Odczytuje proste dane o ludności Polski.	Opisuje strukturę demograficzną Polski.	Analizuje piramidę wieku i zmiany liczby ludności.	Wyjaśnia przyczyny i skutki migracji oraz zmian demograficznych.	Ocena procesów społecznych Polski na tle Europy.
Nie zna sektorów gospodarki.	Wymienia główne sektory gospodarki.	Charakteryzuje strukturę gospodarki Polski.	Opisuje zmiany w przemyśle i usługach Polski.	Analizuje znaczenie turystyki i gospodarki morskiej.	Ocena gospodarki Polski w porównaniu z Europą.
Nie potrafi wskazać swojego regionu.	Wskazuje region na mapie.	Opisuje cechy środowiska przyrodniczego regionu.	Prezentuje walory przyrodnicze i kulturowe regionu.	Projektuje trasę wycieczki krajoznawczej w regionie.	Analizuje zależności między środowiskiem a działalnością człowieka w regionie.

WYMAGANIA EDUKACYJNE - GEOGRAFIA KLASA 8

Ocena 1	Ocena 2	Ocena 3	Ocena 4	Ocena 5	Ocena 6
Nie potrafi wskazać Azji na mapie i wymienić podstawowych cech środowiska.	Wskazuje Azję na mapie, wymienia wybrane cechy klimatu i przykłady krajów.	Opisuje kontrasty przyrodnicze i społeczne Azji, wskazuje obszary występowania monsunów i wulkanów.	Analizuje zróżnicowanie ludności i gospodarki Japonii, Chin, Indii; wyjaśnia związki między środowiskiem a działalnością człowieka.	Ocenia znaczenie Azji w gospodarce światowej; interpretuje przyczyny konfliktów na Bliskim Wschodzie; wyjaśnia powiązania przyrodnicze i kulturowe.	Formułuje wnioski dotyczące globalnego znaczenia Azji; proponuje sposoby ograniczania skutków katastrof naturalnych i konfliktów; prezentuje postawę otwartości wobec kultur i religii.
Nie rozpoznaje Afryki na mapie i myli podstawowe pojęcia.	Wskazuje Afrykę na mapie, wymienia wybrane cechy klimatu i środowiska.	Wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej; podaje przykłady turystyki, rolnictwa i niedożywienia.	Analizuje przyczyny pustoszenia w Sahelu i rozwój turystyki w Kenii; charakteryzuje rolnictwo żarowe i plantacyjne.	Ocenia skutki działalności gospodarczej dla środowiska i ludności; interpretuje teksty źródłowe o niedożywieniu; porównuje tradycyjne i nowoczesne sektory gospodarki.	Formułuje wnioski o przyszłości rozwoju Afryki; wskazuje sposoby przełamywania stereotypów; proponuje rozwiązania problemów ekologicznych i społecznych.
Nie wskazuje obu Ameryk na mapie i nie rozpoznaje podstawowych regionów.	Rozpoznaje Amerykę Północną i Południową na mapie, wymienia przykłady zjawisk przyrodniczych (np. cyklony).	Opisuje ukształtowanie powierzchni i jego wpływ na granice upraw w Kanadzie; wskazuje skutki cyklonów i powodzi.	Analizuje konflikty wokół Amazonii, sytuację rdzennych ludów, przyczyny powstawania slumsów.	Ocenia znaczenie USA w gospodarce światowej; interpretuje dane statystyczne i mapy dotyczące megalopolis i technopolii.	Formułuje wnioski dotyczące globalnych problemów obu Ameryk (wylesianie, marnowanie żywności); proponuje rozwiązania na rzecz zrównoważonego rozwoju.
Nie potrafi wskazać Australii i Oceanii na mapie.	Wskazuje Australię i Oceanię, wymienia podstawowe cechy środowiska.	Opisuje cechy środowiska przyrodniczego i główne formy gospodarki.	Analizuje rozmieszczenie ludności i działalności gospodarczej na tle warunków przyrodniczych.	Ocenia znaczenie gospodarki Australii i jej roli w regionie; wyjaśnia powiązania przyrody i gospodarki.	Formułuje wnioski dotyczące znaczenia Australii i Oceanii we współczesnym świecie; proponuje rozwiązania problemów środowiskowych

					i społecznych regionu.
Nie rozpoznaje Arktyki i Antarktydy na mapie.	Wskazuje Arktykę i Antarktydę, wymienia podstawowe cechy środowiska.	Opisuje położenie i środowisko przyrodnicze Antarktydy; wymienia przykłady badań prowadzonych w strefach polarnych.	Analizuje znaczenie Traktatu Antarktycznego i badań polskich naukowców; opisuje życie w stacji polarnej.	Ocenia rolę obszarów polarnych w badaniach nad zmianami klimatu; porównuje warunki Arktyki i Antarktydy.	Formułuje wnioski o konieczności ochrony obszarów polarnych; proponuje kierunki badań i działań na rzecz ochrony tych regionów.